

ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਸੈਸਿ), ਪੰਜਾਬ।
ਐਟ ਈ-ਬਲਾਕ, ਪੰ.ਸ.ਸਿੱ.ਬੋ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਫੇਜ਼-8, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ।
(ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

1. ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈਸਿ/ਐਸਿ), ਪੰਜਾਬ।
2. ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ. 287993/ 20 22 26913 -919

ਮਿਤੀ. 01-02-2022

ਵਿਸ਼ਾ: ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੌਰਿਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ-
ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ
ਸਬੰਧੀ।

ਹਵਾਲਾ: ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰ. 22/ਕਮਿਸ਼ਨ/2022/39 ਮਿਤੀ
19.01.2022 ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੌਰਿਟੀਜ਼ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰ.
MISC/81/82/2021-NCM ਮਿਤੀ 27.09.2021.

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੌਰਿਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ
ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਕਮ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
(NEET), ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (JEE) ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ
ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੜਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਰਪਾਨ ਦੀ
ਸਕੈਨਿੰਗ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 25, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, In the absence of any objective facts, ਜਾਂ ਕੜਾ ਅਤੇ
ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਅਸਲ ਧਮਕੀ ਦੇ
ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਤੂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) 7550/2017 ਵਿੱਚ
ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।

2.0 ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੌਰਿਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ
ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ
ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

- (i) Reporting time of examination should be the same for all the candidates irrespective of their religion.
- (ii) Not to discriminate between the Sikh candidates and others on the basis of their articles of faith.
- (iii) Screening may be done through a door frame metal detector for reducing time and ensuring proper security procedure.

3.0 ਆਪ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜਕੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਪਰੋਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਨੱਥੀ: ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ

WPP
01.02.22
(ਜਸਕੀਰਤ ਕੌਰ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ)

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ. ਉਕਤ / 20 22 269 20

ਮਿਤੀ. 01-02-2022

ਉਤਾਰਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਵਣ ਭਵਨ, ਸੈਕਟਰ 68,

ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

WPP
01.02.22
(ਜਸਕੀਰਤ ਕੌਰ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ)

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ. ਉਕਤ / 20 22 269 21 - 9 23

ਮਿਤੀ 01-02-2022

ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ:-

- 1.0 ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ।
- 2.0 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ., ਪੰਜਾਬ।
- 3.0 ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਸਿੱਖਿਆ ਭਰਤੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ)

WPP
01.02.22
(ਜਸਕੀਰਤ ਕੌਰ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਵਣ ਭਵਨ, ਸੈਕਟਰ 68, ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ
Email pb.minoritycomm@gmail.com

SSE
19/1/22

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

1. ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ।
2. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ।
3. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਉੱਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ।
ਮੀਮੋ ਨੰ: 22/ਕਮਿਸ਼ਨ/2022/ 39
ਮਿਤੀ: 19/1/2022

ਮੁੱਖ
DPI (SE)
20/1/22
ਬ. (ਕ)

ਵਿਸ਼ਾ:- ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੋਰਿਟੀਜ਼ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ-ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਬੰਧੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

2. ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੋਰਿਟੀਜ਼ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ: MISC/81/82/2021-NCM, ਮਿਤੀ: 27-09-2021 ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਨੂੰ ਇੰਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫੌਰ ਮਾਇਨੋਰਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਮੁਖਿਯ ਸਿੱਖ
ਸੁਪਰਡੰਟ

ਵਾ: ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਮਿਤੀ:

ਪਿਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 22/ਕਮਿਸ਼ਨ/2022/

ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਉਤਾਰਾ ਸੁਪਰਡੰਟ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ(ਅਦਾਲਤੀ-2 ਸ਼ਾਖਾ) ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

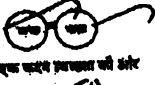
ਮੁਖਿਯ
ਸੁਪਰਡੰਟ

ਵਾ: ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਦਫ਼ਤਰ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਜਾਬ
ਅਨ ਭਾਇਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੰ 19248
ਮਿਤੀ 20/1/2022

(5)

डेनियल ई. रिचर्ड्स
संयुक्त सचिव
Daniel E. Richards
Joint Secretary

Dear Sir,

CS
SP
892250255
SK
01/11/2021
3CRU
सर्वोच्च न्यायालय

भारत सरकार
Government of India
राष्ट्रीय अल्पसंख्यक आयोग
National Commission For Minorities
D.O. No. MISC/81/82/2021-NCM
27.09.2021

It has been brought to the notice of the National Commission for Minorities (NCM) that students belonging to the Sikh community are asked to report at the Examination Center hours in advance vis-à-vis candidates belonging to other communities for scanning of Kara and/or Kirpan, which are articles of faith, while appearing in examinations such as National Eligibility cum Entrance Test (NEET), Joint Entrance Examination (JEE) etc. In the light of the religious belief of the Sikh Community and the right guaranteed under Article 25, Explanation 1 of the Constitution of India, in the absence of any objective facts indicative, or suggestive of, real threat of use of unfair means by those wearing karas and kirpans, the blanket ban on metallic objects would not be justified as has been held by Hon'ble High Court of Delhi in Delhi Sikh Gurudwara Management Committee Vs. UOI & Ors. In W.P. (C) 7550/2017.

2. The NCM being a Statutory Body constituted to protect and safeguard the interest of all the Minorities, accordingly advises that the agencies responsible for conducting Examinations may be directed to consider taking following steps to avoid any discrimination against students belonging to Sikh community:

- (i) Reporting time of examination should be the same for all the candidates irrespective of their religion.
- (ii) Not to discriminate between the Sikh candidates and others on the basis of their articles of faith.
- (iii) Screening may be done through a door frame metal detector for reducing time and ensuring proper security procedure.

3. I shall be thankful if the above instructions are brought to the notice of all concerned.

With regards

Yours Sincerely,

(Daniel E. Richards)

To,

Shri Anrudh Tewari,
Chief Secretary, Government of Punjab,
Punjab Civil Secretariat -1,
Sector 1, Chandigarh, 160001.

तीसरी मंजिल, ब्लॉक नं. 3, सी.जी.ओ. कॉम्प्लेक्स, नई दिल्ली-110003 फोन नं. : 011-24381750
3rd Floor, Block No. 3, C.G.O. Complex, New Delhi-110003 Tel.: 011-24381750
E-Mail: jencm@nic.in, www.ncm.nic.in